

ROYAUME DE BELGIQUE

KONINKRIJK BELGIE

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Pensions, le 26 mai 1999, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "relatif à la force probante des informations utilisées par l'Administration des pensions pour l'application de la législation dont elle est chargée", a donné le 27 octobre 1999 l'avis suivant :

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 26 mei 1999 door de Minister van Pensioenen verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "betreffende de bewijskracht van de door de Administratie der Pensioenen gebruikte informatiegegevens voor de toepassing van de wetgeving waarmee zij belast is", heeft op 27 oktober 1999 het volgende advies gegeven :

Observation générale

L'arrêté en projet s'inspire très largement de l'arrêté royal du 22 mars 1993 relatif à la valeur probante, en matière de sécurité sociale, des informations enregistrées, conservées ou reproduites par des institutions de sécurité sociale, dont le projet a fait l'objet de l'avis n° L. 21.793/1 de la section de législation du Conseil d'Etat, donné le 5 novembre 1992.

L'auteur du projet recourt à une technique analogue à celle de l'arrêté du 22 mars 1993, c'est-à-dire l'agrément par le ministre des propositions formulées par des institutions, publiques ou privées, de sécurité sociale.

Or, la transposition telle quelle de cette technique de l'agrément n'apparaît pas du tout adaptée à un système dans lequel le ministre exerce, non plus un pouvoir de tutelle sur des organismes décentralisés disposant d'une personnalité juridique autonome, mais un pouvoir hiérarchique sur son administration, en l'occurrence l'Administration des pensions qui relève organiquement du Ministre des Finances et hiérarchiquement du Ministre des Pensions.

Il en découle que la technique de l'agrément doit être écartée : il appartient au ministre qui a les pensions du secteur public dans ses attributions de prendre lui-même les décisions en cette matière, sur avis du comité de surveillance.

.../...

Examen du projet

Dispositif

Article 2

1. Compte tenu de l'observation générale, il convient de remplacer le régime d'agrément par un régime de décision ministérielle.

En conséquence, l'alinéa 1er doit être rédigé comme suit :

"Art. 2. Le ministre arrête les conditions et modalités ... ou qui lui ont été transmises, après avoir recueilli l'avis du comité de surveillance sur celles-ci, en vue de l'application de la législation dont il est chargé, ainsi que les conditions et les modalités de leur reproduction sur un support lisible.".

Conformément à l'article 246 de la loi du 25 janvier 1999 portant des dispositions sociales, qui utilise le terme "reproduction", le mot "représentation" a été remplacé par le mot "reproduction" dans le texte français. La même remarque vaut pour l'article 8.

2. L'alinéa 2 doit être omis, le ministre ayant, en tant que chef hiérarchique de son administration, un

.../...

pouvoir discrétionnaire d'instruction et d'initiative.

3. L'alinéa 2 de l'article 7 trouverait mieux sa place sous l'article 2, sous la forme d'un alinéa 2 nouveau rédigé comme suit :

"Avant de soumettre sa proposition au comité de surveillance, le ministre vérifie si les conditions visées à l'article 3, 1° à 5°, sont remplies.".

Article 3

1. La phrase du liminaire serait mieux rédigée comme suit :

"Art. 3. Le comité de surveillance examine si la procédure soumise à son avis répond aux conditions suivantes : ...".

2. Le 1° serait mieux rédigé comme suit :

"1° la procédure est décrite avec précision;".

Article 4

1. A la fin de l'alinéa 1er, on écrira :

"... les fonctionnaires désignés par le ministre.".

.../...

2. S'agissant d'un avis, l'alinéa 2 peut être omis.

Article 6

Pour les raisons évoquées ci-dessus, l'article 6 doit être omis.

Article 7 (devenant l'article 6)

1. L'alinéa 1er serait mieux rédigé comme suit :

"Art. 6. Le ministre communique sa décision motivée au comité de surveillance.".

2. Il convient de se référer à l'observation formulée à propos de l'article 2, sous le point 3.

3. A la fin de l'alinéa 3, devenant l'alinéa 2, on écrira :

"... les procédures arrêtées par le ministre.".

Article 8 (devenant

.../...

l'article 7)

1. L'alinéa 1er doit être rédigé comme suit :

"Art. 7. Les informations échangées, ... ainsi arrêtées par le ministre, de même ... est chargée.".

2. On écrira l'alinéa 2 comme suit :

"Cette force probante est acquise à partir de la date à laquelle les procédures sont publiées in extenso ou par extrait au Moniteur belge.".

Article 9

S'agissant d'une décision ministérielle et non d'un régime d'agrément, la disposition est superflue et doit être omise.

Article 10 (devenant l'article 8)

Compte tenu de la modification apportée à l'article 2, les dispositions des alinéas 1er, 3, 4 et 5 doivent être omises.

Quant à l'alinéa 2, il serait mieux rédigé comme suit :

.../...

"Le ministre ne peut modifier ou supprimer de telles procédures sans prendre l'avis du comité de surveillance. Dans ce cas, les dispositions de l'article 4 sont applicables par analogie."

Pour le surplus, le dernier alinéa énonce un principe général de droit selon le sens souhaité par les auteurs du projet.

Observation finale

Il convient d'éviter l'utilisation du terme "doit" aux articles 3, 5, alinéa 1er, et 7 (devenant l'article 6), alinéas 1er, 2 et 3. Mieux vaut, par exemple, écrire "examine" au lieu de "doit examiner".

.../...

Algemene opmerking

Het ontworpen besluit steunt in zeer ruime mate op het koninklijk besluit van 22 maart 1993 betreffende de bewijskracht, ter zake van de sociale zekerheid, van de door instellingen van sociale zekerheid opgeslagen, bewaarde of weergegeven informatiegegevens; over het ontwerp van dat besluit heeft de afdeling wetgeving van de Raad van State op 5 november 1992 advies nr. L. 21.793/1 uitgebracht.

De steller van het ontwerp past hetzelfde stelsel toe als dat waarin het besluit van 22 maart 1993 voorziet, namelijk de erkenning door de minister van de door sociale zekerheidsinstellingen van de overheids- of privésector geformuleerde voorstellen.

Dat stelsel van erkenning kan evenwel niet zo maar getransponeerd worden naar een situatie waarin de minister geen toezichtsbevoegdheid meer uitoefent op gedecentraliseerde instellingen die over een eigen rechtspersoonlijkheid beschikken, maar een hiërarchische bevoegdheid over zijn bestuur uitoefent, in casu de administratie der pensioenen, die qua personeelsformatie onder de Minister van Financiën ressorteert en die uit hiërarchisch oogpunt onder de bevoegdheid van de Minister van Pensioenen valt.

Hieruit volgt dat het stelsel van erkenning moet worden afgewezen : de minister die de pensioenen van de overheidssector onder zijn bevoegdheid heeft, behoort zelf de beslissingen in deze aangelegenheid te nemen, op advies

.../...

van het toezichtscomité.

Onderzoek van het ontwerp

Dispositief

Artikel 2

1. Gelet op de algemene opmerking, dient het stelsel van erkenning te worden vervangen door een stelsel van ministeriële beslissing.

Dientengevolge behoort het eerste lid als volgt gesteld te worden :

"Art. 2. De minister stelt de voorwaarden en nadere regels vast voor ... waarover hij beschikt of die hem ter kennis gebracht werden, na hierover het advies van het toezichtscomité te hebben ingewonnen, met het oog op de toepassing van de wetgeving waarmee hij belast is, alsmede de voorwaarden en nadere regels volgens welke zij worden weergegeven op een leesbare drager.".

Overeenkomstig de Franse tekst van artikel 246 van de wet van 25 januari 1999 houdende sociale bepalingen, waarin het woord "reproduction" gebruikt wordt, is in de Franse tekst van het ontwerp het woord "représentation" vervangen door het woord "reproduction". Dezelfde opmerking geldt voor artikel 8.

.../...

2. Het tweede lid dient te vervallen, doordat de minister, als hiërarchisch overste van zijn administratie, een discretionaire bevoegdheid heeft om onderzoek in te stellen en initiatief te nemen.

3. Het tweede lid van artikel 7 zou beter ondergebracht worden in artikel 2, in de vorm van een nieuw tweede lid dat als volgt gesteld is :

"Alvorens zijn voorstel aan het toezichtscomité voor te leggen, gaat de minister na of voldaan is aan de voorwaarden bepaald in artikel 3, 1° tot 5°."

Artikel 3

1. De inleidende zin zou beter als volgt gesteld worden :

"Art. 3. Het toezichtscomité gaat na of de procedure waarover het een advies dient uit te brengen, aan de volgende voorwaarden voldoet : ...".

2. Onderdeel 1° zou beter als volgt gesteld worden :

"1° de procedure is nauwkeurig omschreven;"

.../...

Artikel 4

1. Op het einde van het eerste lid schrijve men :

"... de door de minister aangewezen ambtenaren."

2. Doordat het om een advies gaat, mag het tweede lid vervallen.

Artikel 6

Om de bovenvermelde redenen dient artikel 6 te vervallen.

Artikel 7 (dat artikel 6
wordt)

1. Het eerste lid zou beter als volgt gesteld worden :

"Art. 6. De minister deelt zijn gemotiveerde beslissing mee aan het toezichtscomité."

2. Er dient te worden verwezen naar punt 3 van de opmerking over artikel 2.

.../...

3. Op het einde van het derde lid, dat het tweede lid wordt, schrijve men :

"..., registreert en bewaart het toezichtscomité de door de minister vastgestelde procedures."

.../...

Artikel 8 (dat artikel 7
wordt)

1. Het eerste lid dient als volgt gesteld te worden :

"Art. 7. De aldus door de minister vastgestelde uitgewisselde, meegedeelde, opgeslagen, bewaarde of weergegeven informatiegegevens, alsmede de weergave ervan op ... , hebben wettelijke bewijskracht, ... belast is.".

2. Het tweede lid dient als volgt gesteld te worden :

"Die bewijskracht geldt vanaf de datum waarop de procedures in extenso of bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt zijn.".

Artikel 9

Doordat het gaat om een ministeriële beslissing en niet om een stelsel van erkenning, is de bepaling overbodig en dient ze te vervallen.

Artikel 10 (dat artikel 8
wordt)

.../...

Gelet op de in artikel 2 aangebrachte wijziging, dienen het eerste, derde, vierde en vijfde lid te vervallen.

Het tweede lid zou beter als volgt gesteld worden :

"De minister mag zulke procedures niet wijzigen of opheffen zonder het advies van het toezichtscomité in te winnen. In dat geval zijn de bepalingen van artikel 4 van overeenkomstige toepassing.".

Voor het overige bevat het laatste lid een algemeen rechtsprincipe overeenkomstig de wens van de stellers van het ontwerp.

Slotopmerking

In artikel 3 en artikel 7 (dat artikel 6 wordt), tweede lid, is het werken met de term "zal" uit den boze; hetzelfde geldt voor de term "moet" in artikel 7 (dat artikel 6 wordt), eerste en derde lid, en in artikel 10 (dat artikel 8 wordt), tweede lid.

.../...

La chambre était composée de

De kamer was samengesteld uit

Messieurs J.-J. STRYCKMANS,
de Heren

Y. KREINS,
P. QUERTAINMONT,

F. DELPEREE,
J.-M. FAVRESSE,

premier président,
eerste voorzitter,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

assesseurs de la
section de législation,
assessoren van de
afdeling wetgeving,

Madame J. GIELISSEN,
Mevrouw

greffier assumé,
toegevoegd griffier.

Le rapport a été présenté par
M. J. REGNIER, premier auditeur
chef de section. La note du Bureau
de coordination a été rédigée et
exposée par M. P. BROUWERS,
référéndaire.

Het verslag werd uitge-
bracht door de H. J. REGNIER,
eerste auditeur-afdelingshoofd.
De nota van het Coördinatiebureau
werd opgesteld en toegelicht door
de H. P. BROUWERS, referendaris.

La concordance entre la version
française et la version néerlandai-
se a été vérifiée sous le contrôle
de M. J.-J. STRYCKMANS.

De overeenstemming tussen de
Franse en de Nederlandse tekst
werd nagezien onder toezicht van
de H. J.-J. STRYCKMANS.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PREMIER PRESIDENT - DE EERSTE
VOORZITTER,

J. GIELISSEN

J.-J. STRYCKMANS